



**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**
Мін'юст

**Державна регуляторна служба
України**

ул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,
Web: <http://www.minjust.gov.ua>,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Щодо розгляду законопроекту

На виконання пункту 8 Плану заходів з реалізації Стратегії у сфері протидії незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів на період до 2021 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.01.2020 № 128-р, який прийнято з метою реалізації Стратегії у сфері протидії незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів на період до 2021 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.08.2017 № 570-р, Міністерством юстиції України розроблено проект Закону України «Про внесення зміни до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (далі – проект Закону).

Відповідно до статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» направляємо на розгляд і погодження проект Закону та просимо погодити його у найкоротші строки.

- Додатки:
1. Проект Закону на 1 арк. в 1 прим.
 2. Пояснювальна записка до проекту Закону на 5 арк. в 1 прим.
 3. Порівняльна таблиця до проекту Закону на 1 арк. в 1 прим.
 4. Аналіз регуляторного впливу на 15 арк. в 1 прим.
 5. Скріншот повідомлення про оприлюднення проекту Закону з вебсайту Міністерства юстиції на 1 арк. в 1 прим.
 6. Зміни до Плану Міністерства юстиції з підготовки проектів регуляторних актів на 2021 рік на 2 арк. в 1 прим.
 7. Інформаційно-довідкові матеріали на 6 арк. в 1 прим.

Міністр

Денис МАЛЮСЬКА

Ксенія Бакаєва 097 010 08 29

СЕД АСКОД
Міністерство юстиції України
№ 17439/11.4.2/11-22 від 10.02.2022
Підписувач Малюська Денис Леонтійович
Сертифікат 3ED5083160DVC59B04000000CA590500E36E2900
Дійсний з 16.09.2021 15:03:08 по 16.09.2022 15:03:08



Вноситься
Кабінетом Міністрів України

Д. ШМИГАЛЬ

_____ 2022 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є**:

1. Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 46, ст. 345, із змінами) доповнити статтю 2³ такого змісту:

«Стаття 2³. Надання інформації щодо виробництва тютюнових виробів
Суб'єкт господарювання, який здійснює виробництво тютюнових виробів, зобов'язаний надавати установі, уповноваженій Кабінетом Міністрів України на проведення криміналістичних експертиз щодо встановлення автентичності тютюнової продукції та ідентифікації обладнання, на якому вона виготовлена, інформацію про кількість виробничих ліній та зразки продукції з кожної виробничої лінії в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

**Голова
Верховної Ради України**

Руслан СТЕФАНЧУК



**Аналіз регуляторного впливу
до проєкту Закону України «Про внесення зміни до Закону України «Про
державне регулювання виробництва і обігу спирту
етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів,
рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»**

I. Визначення проблеми

Великою проблемою для українського тютюнового ринку сьогодні є нелегальна продукція, обсяги якої останні два роки зростають особливо стрімкими темпами.

Згідно з дослідженням міжнародної компанії Kantar TNS¹, в Україні протягом 2016–2019 років нелегальний тютюновий ринок зріс у 7 разів (з 1,1 до 7,5 % загального обсягу ринку) і становить 3,8 млрд. шт. сигарет. Втрати Державного бюджету України від недоотримання акцизного податку на тютюнові вироби у 2019 році становили близько 5,0 млрд. грн.²

За результатами дослідження Kantar Україна, у травні 2021 року доля незаконної торгівлі сигаретами промислового виробництва досягла 15,9% від загального обсягу ринку, що є абсолютним рекордом за одинадцять років спостережень. При цьому, понад 51% нелегальних сигарет на внутрішньому ринку складає продукція без акцизних марок, маркована для продажу в магазинах безмитної торгівлі («For Duty Free Only») або для експорту в інші країни, яка вільно реалізується по всій країні поза межами таких магазинів (як стихійно, так і в стаціонарних точках продаж – кіосках, магазинах тощо). В свою чергу, 79% зазначеної продукції містить на упаковці відомості про те, що її виробником, начебто, є одне з декількох підприємств, що мають ліцензії на виробництво тютюнових виробів³.

За даними Kantar Україна, в 2021 році середньорічний рівень нелегальної торгівлі тютюновими виробами в Україні становить 14,4%. За даними, отриманими в травні, цей рівень зріс до 15,9% за рахунок зростання рівня як підробленої продукції до 6,0%, так і рівня продукції, маркованої Duty Free або для експорту, що нелегально продається в Україні, до 8,2%.

Станом на 2021 рік загальний рівень нелегальної тютюнової продукції є максимальним за останні 10 років.

Нелегальний обіг тютюнових виробів на вітчизняному ринку формується з окремих сегментів, які мають різну природу та фактори прояву, а саме:

¹ Kantar TNS — з травня 2021 — ТОВ «Кантар Україна» — компанія, що спеціалізується на маркетингових дослідженнях та консалтингу, заснована в 2001 році як TNS Україна. У 2016 році компанія почала діяти під брендом Kantar TNS Україна. ТОВ «Кантар Україна» (Kantar Україна) – це представник світового лідера в галузі маркетингових досліджень – компанії Kantar. Компанія займається дослідженням брендів, інновацій, ритейлу, digital та медіа, креативу та комунікацій, Стратегій взаємодії зі споживачами, вивчає досвід споживачів (<https://tns-ua.com/category/what-we-do>).

² Джерелом інформації щодо обсягу нелегального ринку тютюнових виробів в Україні та втрат Державного бюджету є наукове видання «Модернізація системи контролю за обігом тютюнових виробів», підготовлене Науково-дослідним інститутом фіскальної політики у 2020 році (http://ndi-fp.nusta.edu.ua/files/doc/2020_Modernizacia_fin.pdf).

³ https://tns-ua.com/wp-content/uploads/2021/09/Kantar_AIT_May21_industry_media_ukr_part2.pdf



незадеклароване виробництво, контрабанда, фальсифікація (підроблена продукція), продукція, що маркована для Duty Free або для експорту, яка нелегально реалізується в Україні, незадекларована реалізація.

Проблема нелегального обігу тютюнових виробів в Україні набула суспільного резонансу. Протягом останніх років нелегальний обіг тютюнових виробів зумовлює значні проблеми як для правоохоронних органів України, так і країн-партнерів.

Крім того, наявність на ринку нелегальної продукції, яка є значно дешевшою за легальну, підвищує доступність зазначених шкідливих товарів, що створює перешкоди для реалізації державної політики у сфері контролю над тютюном. Зазначене вказує на важливість проблеми, яка потребує вирішення.

Не менш важливим є необхідність виконання вимог Угоди про асоціацію України з ЄС та Протоколу про ліквідацію незаконної торгівлі тютюновими виробами Рамкової конвенції ВООЗ з боротьби проти тютюну, зважаючи на інтеграційні процеси України.

З метою застосування інноваційних механізмів протидії нелегальному обігу тютюнових виробів та виконанню міжнародних зобов'язань Україною було прийнято один із документів, що на сьогодні діє у сфері протидії незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів, зокрема Стратегію у сфері протидії незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів на період до 2021 року, яка затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.08.2017 № 570-р (далі – Стратегія).

На виконання положень Стратегії розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.01.2020 № 128-р був затверджений План заходів з реалізації Стратегії у сфері протидії незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів на період до 2021 року (далі – План заходів з реалізації Стратегії).

Так, пунктом 8 Плану заходів з реалізації Стратегії передбачено встановлення на рівні закону обов'язку виробників тютюнових виробів надавати установі, уповноваженій Кабінетом Міністрів України на проведення криміналістичних експертиз щодо встановлення автентичності тютюнової продукції та ідентифікації обладнання, на якому вона виготовлена, інформацію про кількість виробничих ліній та зразки продукції з кожної виробничої лінії.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.03.2019 № 172-р «Про визначення державної експертної установи, відповідальної за проведення криміналістичних експертиз щодо встановлення автентичності тютюнової продукції та ідентифікації обладнання, на якому вона виготовлена» відповідальним за проведення таких криміналістичних експертиз визначено Київський науково-дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України (далі – КНДІСЕ).

Оскільки все обладнання для виробництва тютюнових виробів в обов'язковому порядку підлягає внесенню до Єдиного державного реєстру обладнання для промислового виробництва сигарет та цигарок, розпорядником якого є Державна податкова служба України, наявність у КНДІСЕ зразків із кожної виробничої лінії дозволить встановлювати, кому належить виробнича лінія, на якій виготовлено тютюнові вироби, що були предметом експертного дослідження. Окрім того, отримання зразків продукції з кожної виробничої лінії необхідне для проведення порівняльного дослідження з метою ідентифікації обладнання, на якому вона виготовлена, та встановлення автентичності тютюнових виробів.

Отримання інформації про кількість виробничих ліній, а також зразків тютюнової продукції з кожної із таких ліній спрямовано на скорочення обсягів нелегального виробництва тютюнових виробів на території України. Зокрема, проведення відповідних експертиз дозволить виявляти випадки виробництва на одному і тому ж обладнанні тютюнових виробів для легального та нелегального обігу, дасть розуміння того, які сигарети, що перебувають у нелегальному обігу, виробляються на незареєстрованому обладнанні та/або на підпільних виробництвах, що стане імпульсом для розшуку, виявлення та ліквідації таких виробництв.

З огляду на викладене, на виконання пункту 8 Плану заходів з реалізації Стратегії Міністерством юстиції розроблено проєкт Закону України «Про внесення зміни до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (далі – проєкт Закону).

Визначення на законодавчому рівні обов'язку надавати інформацію спрямовано на забезпечення створення бази зразків продукції з кожної легальної виробничої лінії, що надасть можливість під час проведення експертизи (дослідження) порівнювати зразки вилученої нелегальної продукції зі зразками відповідної бази та, у разі збігу певних характерних ознак, встановлювати факти виробництва нелегальної продукції на відповідній виробничій лінії. За рахунок цього, положення закону, проєкт якого пропонується, сприятимуть унеможливленню використання легального виробничого обладнання для виробництва не облікованих тютюнових виробів, потенційно призначених для нелегальної реалізації на внутрішньому та іноземних ринках.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Держава	+*	
Громадяни	+ ^{**}	
Суб'єкти господарювання,	+ ^{***}	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва		+

*Під державою слід розуміти: центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику відповідно до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального».

**Під громадянами розуміються: споживачі тютюнової продукції.

***Під суб'єктами господарювання розуміються:

суб'єкти господарювання, які здійснюють виробництво тютюнових виробів, відповідно до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального».

Врегулювання питань у частині надання виробниками тютюнових виробів інформації про кількість виробничих ліній та зразки продукції з кожної виробничої лінії не може бути здійснено за допомогою:

- ринкових механізмів, оскільки такі питання (встановлення обов'язку надання інформації суб'єктами господарювання) мають регулюватися виключно нормативно-правовими актами;

- чинних регуляторних актів, оскільки такими регуляторними актами не врегульовано питання надання виробниками тютюнових виробів інформації про кількість виробничих ліній та зразків продукції з кожної виробничої лінії.

Врегулювання зазначеного питання може бути здійснене шляхом внесення зміни до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту

етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального».

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання, безпосередньо пов'язаними із вирішенням проблеми, зазначеної у розділі I, є:

1) зменшення обсягів незаконного виробництва та обігу тютюнових виробів в Україні;

2) протидія незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів, що сприятиме досягненню мети Стратегії;

3) зменшення кількості правопорушень у сфері виробництва та обігу тютюнових виробів суб'єктами господарювання, які отримали ліцензії на здійснення такої діяльності, шляхом виявлення за допомогою експертних досліджень випадків нелегального виробництва тютюнових виробів та їх подальше попередження;

4) забезпечення реалізації прав споживачів на споживання продукції, що відповідає вимогам щодо якості продукції, встановленим нормативно-правовими актами.

Поставлена ціль досягається шляхом внесення зміни до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального».

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Існують два способи досягнення цілей у цій сфері державного регулювання:

перший спосіб – невтручання і залишення існуючої ситуації без змін. Зазначений спосіб є неприйнятним, оскільки у разі залишення ситуації без змін неможливе досягнення визначених цілей та виконання пункту 8 Плану заходів з реалізації Стратегії;

другий спосіб – прийняття Закону, проект якого пропонується, що дасть змогу досягти визначених цілей державного регулювання та забезпечити виконання завдання, визначеного Планом заходів з реалізації Стратегії.

Отже, єдиним доцільним варіантом врегулювання питання є прийняття Закону, проект якого пропонується.

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання:

Альтернатива	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Відсутність регулювання	Залишення ситуації без змін, не розроблення нормативно-правового акта Відсутність регулювання передбачає залишення існуючого стану справ, а саме, судовим експертам відповідно до чинного законодавства у сфері судово-експертної діяльності будуть надаватися (забезпечуватимуться) зразки (порівняльний матеріал) органом (особою), що призначили експертизу (дослідження). Як свідчить практика, такий стан справ негативно відображається на проведенні досліджень, тривалих строках їх проведення, що пов'язано із тривалим збиранням (вилученням) органом

	<p>(особою), що призначив експертизу (дослідження) необхідних зразків (порівняльного матеріалу). В деяких випадках надання зразків (порівняльного матеріалу) є неможливим, а тому матеріали справи повертаються до органу (особи), що призначив експертизу з повідомленням про неможливість провести експертизу (дослідження).</p> <p>Тому для своєчасного та ефективного проведення експертизи (дослідження) тютюнових виробів потрібно сформувати та підтримувати в актуальному стані колекцію (базу даних) таких виробів. Водночас, суб'єкти господарювання, які займаються виробництвом тютюну, знаходяться в різних регіонах України, асортимент виробів змінюється і згодом неможливо знайти та надати зразки аналогічної продукції для проведення відповідної експертизи. Тому отримати інформацію про кількість виробничих ліній та зразки тютюнових виробів, а також сформувати базу даних цієї продукції без законодавчого врегулювання цього питання неможливо.</p>
<p>Альтернатива 2</p> <p>Прийняття Закону</p>	<p>Прийняти Закон, проєкт якого розроблений</p> <p>Другою альтернативою є прийняття запропонованого регуляторного акта, що є найбільш оптимальним способом досягнення цілей державного регулювання та виконання завдання, передбаченого пунктом 8 Плану заходів з реалізації Стратегії.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<p>Альтернатива 1</p> <p>Відсутність регулювання</p>	Відсутність регулювання означає залишення існуючого стану справ, що не передбачає жодного позитивного впливу на інтереси держави.	Відсутні
<p>Альтернатива 2</p> <p>Прийняття Закону</p>	<p>Прийняття Закону матиме такий вплив на інтереси держави:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) забезпечення належного виконання функцій держави стосовно упорядкування контролю за виробництвом тютюнових виробів; 2) отримання інформації щодо виробничих ліній та зразків тютюнової продукції; 3) підвищення ефективності проведення експертиз (досліджень) щодо тютюнових виробів; 4) скорочення тривалості проведення експертиз (досліджень), що сприятиме дотриманню строків досудового розслідування; 5) посилення контролю за нелегальним обігом тютюнових виробів в Україні. 	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
------------------	--------	---------

Альтернатива 1 Відсутність регулювання	Відсутність регулювання означає залишення існуючого стану справ, що не передбачає жодних вигод для громадян.	Витрати, пов'язані з ризиками купівлі тютюнової продукції, які виготовлені з порушенням технології виробництва, та не відповідають вимогам щодо якості продукції, встановленим нормативно-правовим актами
Альтернатива 2 Прийняття Закону	Зменшення шкідливого впливу на здоров'я споживачів тютюнових виробів шляхом зменшення обсягів незаконного виробництва та обігу незаконно виготовлених тютюнових виробів в Україні.	Витрати громадян відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Ринок тютюнових виробів характеризується незначною кількістю суб'єктів господарювання, які виробляють тютюнові вироби. За даними Єдиного державного реєстру виробників спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів станом на 27.09.2021 загальна кількість суб'єктів господарювання, що здійснюють виробництво тютюнових виробів (великі, середні, мікро), складає 41, з них 16 – суб'єкти господарювання, які здійснюють виробництво та мають у своєму розпорядженні виробничі лінії*.

Вимоги регулювання стосуватимуться лише суб'єктів господарювання, які виробляють тютюнові вироби та мають у своєму розпорядженні працюючі виробничі лінії.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	5	2	-	9	16
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	31,25	12,5	-	56,25	100%

* інформація щодо кількості суб'єктів господарювання, що мають відповідну діючу ліцензію та виробничі лінії, наведена згідно із даними Єдиного державного реєстру виробників спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів станом на 29.09.2021, надана листом Державної податкової служби України від 27.09.2021 № 13197/5/9900.09-01-01-05.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Відсутність регулювання	Відсутність регулювання означає залишення існуючого стану справ, що не передбачає жодних вигод для суб'єктів господарювання, які прагнуть добросовісної конкуренції. Водночас, для недобросовісних суб'єктів господарювання це можливість продовжувати займатися незаконним	Відсутні

	виробництвом та обігом тютюнових виробів та отримувати незаконний дохід.	
Альтернатива 2 Прийняття Закону	Встановлення обов'язку щодо надання інформації щодо кількості виробничих ліній та відповідних зразків сприятиме підвищенню якості та прозорості діяльності суб'єктів господарювання, які здійснюють виробництво тютюнових виробів, створенню ефективного конкурентного середовища, а також забезпечить відкритість діяльності виробників тютюнових виробів.	Витрати є однаковими для всіх суб'єктів господарювання. Реалізація положень Закону потребуватиме додаткових витрат з одного суб'єкта господарювання у сумі 830 грн на рік (орієнтовно)*

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	-
7	Витрати, пов'язані із найманням додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (уточнити), гривень Надання інформації щодо виробництва тютюнових виробів	830 грн	-
9	РАЗОМ (сума рядків:	830 грн	-

	1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень		
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	16	-
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	13 280 грн	-

Аналіз за один та п'ять років не проводиться, оскільки передбачити кількість суб'єктів господарювання, які матимуть ліцензії на здійснення такої діяльності, а також суми необхідних коштів для надання інформації щодо виробничих ліній та зразків тютюнової продукції для кожного з таких суб'єктів господарювання неможливо.

*Зокрема, витрати суб'єктів господарювання залежатимуть від кількості та стану виробничих ліній (працює чи, наприклад, знаходиться в розібраному стані та очікує утилізації на момент відібрання зразків), а також від кількості зразків, які необхідно відбирати з кожної виробничої лінії. Відповідно до проекту регуляторного акта порядок надання таких зразків, в тому числі їх необхідна кількість, будуть визначатися у відповідному порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

За інформацією, наданою Асоціацією «Укртютюн», яка співпрацює на договірних засадах з КНДІСЕ та надає на добровільних засадах зразки сигарет компаній-членів Асоціації «Укртютюн», достатньою кількістю зразків є один блок (10 пачок) сигарет з кожної виробничої лінії на рік.

Орієнтовна середня вартість пачки сигарет у 2022 році складатиме 65 грн. Орієнтовна середня вартість послуг доставки 10 пачок сигарет поштовим оператором або кур'єрською службою (в залежності від місцезрештування відправника, обраного тарифу та інших обставин) складатиме 180 грн. (65 грн x 10 пачок = 650 грн; 650 грн + 180 грн (поштові витрати) = 830 грн).

Таким чином, орієнтовні витрати виробника сигарет на надання зразків працюючої виробничої лінії складатимуть 830 грн. на рік.

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	-	-	-

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	-	-

Вид витрат	Витрати на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	-	-	-	-

Вид витрат	Витрати на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Періодичні (за наступні роки)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)	-	-	-	-

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік – стартовий)	Періодичні (за наступні роки)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	-	-	-	-

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
------------	--------------------	-------------------------------	------------------------

Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	-	-	-
--	---	---	---

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із найманням додаткового персоналу	-	-

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Відсутність регулювання	Відсутні
Альтернатива 2 Прийняття Закону	Прийняття Закону потягне додаткові витрати. Орієнтовна сума витрат на одного суб'єкта господарювання на 1 рік складатиме 830 грн

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Вибір оптимального альтернативного способу здійснено з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше не існуватиме);

3 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми не існуватимуть);

2 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться нерозв'язаними);

1 – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Відсутність регулювання	1	Відсутність регулювання означає залишення наявного стану справ.
Альтернатива 2 Прийняття Закону	4	Прийняття та реалізація Закону, проєкт якого пропонується, не гарантуватиме вирішення усіх проблем, пов'язаних з нелегальним виробництвом тютюнової продукції, водночас

		повною мірою забезпечить досягнення цілей державного регулювання щодо зменшення обсягів нелегального обігу тютюнових виробів та протидії незаконному виробництву та обігу цієї продукції, а також досягнення цілей охорони здоров'я (завдяки обмеженню доступу споживачів до відносно дешевої підробленої, контрафактної та контрабандної продукції).
--	--	---

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Відсутність регулювання	Вигоди для держави, громадян та добросовісних суб'єктів господарювання відсутні	Наявність неврегульованих питань у законодавстві у сфері виробництва тютюнових виробів несе ризики недобросовісної конкуренції та виробництва нелегальної продукції, зменшує ефективність заходів контролю за нелегальним обігом тютюнових виробів та може призвести до випуску в обіг неякісної фальсифікованої продукції	Альтернатива залишить існуючий стан справ та не сприятиме досягненню цілей державного регулювання
Альтернатива 2 Прийняття Закону	Сприятиме добросовісній конкуренції між суб'єктами господарювання на легальному ринку виробництва тютюнових виробів, дозволить посилити механізми контролю за нелегальним обігом	Для суб'єктів господарювання - виробників продукції: витрати, пов'язані з інформуванням та поштовим направленням зразків продукції	Альтернатива забезпечить досягнення поставлених цілей повною мірою.

	тютюнових виробів в Україні та сприятиме уникненню реалізації споживачам недоброякісної продукції		
--	---	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Відсутність регулювання	Переваги відсутні. Не забезпечує досягнення цілей державного регулювання	Зовнішні чинники на дію регуляторного акта у разі його прийняття відсутні
Альтернатива 2 Прийняття Закону	Прийняття акта забезпечить у повному обсязі досягнення цілей та є єдиним необхідним та достатнім способом вирішення проблеми	Зовнішні чинники на дію регуляторного акта у разі його прийняття не відомі

V. Механізми та заходи, які пропонуються для розв'язання проблеми

Механізмом регулювання, яким передбачається розв'язати проблему, є прийняття Закону України «Про внесення зміни до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального», проект якого пропонується, з метою:

- отримання інформації від суб'єктів господарювання щодо виробничих ліній та зразків тютюнової продукції, що сприятиме обробці, систематизації та використанню відповідної інформації під час проведення судових експертиз (досліджень);

- підвищення ефективності проведення експертиз (досліджень) щодо тютюнових виробів, що в свою чергу, впливатиме на скорочення тривалості проведення експертиз (досліджень);

- зменшення обсягів нелегального обігу тютюнових виробів та втрат бюджету внаслідок ухилення від акцизного та інших податків, а також досягнення цілей охорони здоров'я;

- підвищення якості діяльності суб'єктів господарювання, які здійснюють виробництво тютюнових виробів, створення ефективного конкурентного середовища;

- удосконалення державного контролю за виробництвом та обігом тютюнових виробів.

1. Організаційні заходи для впровадження регулювання:

Для впровадження регуляторного акта необхідно забезпечити інформування суб'єктів господарської діяльності у сфері виробництва тютюнових виробів, а також органів, що проводять атестацію виробництва тютюнових виробів на відповідність

вимог, встановлених законодавством, про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в установленому законодавством порядку.

2. Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарської діяльності:

- ознайомитися з вимогами регулювання (опрацювання регуляторного акта).

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Проведено розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва в межах даного аналізу.

Оцінка можливості впровадження акта та виконання вимог акта суб'єктами господарювання висока.

Розрахунок витрат малого підприємництва на виконання вимог регуляторного акта зазначено в додатку до Аналізу регуляторного впливу.

Очікувані наслідки дії запропонованого регуляторного акта не передбачають завдання шкоди суб'єктам господарювання. Для виконання вимог запропонованого регуляторного акта необхідна наявність у суб'єкта господарювання виробничих ліній та людських ресурсів.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Враховуючи безперервність функціонування ринку тютюнових виробів, термін дії регуляторного акта, проєкт якого розроблено, є необмеженим і постійним.

Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни міжнародно-правових актів чи законів України.

Термін набрання чинності регуляторним актом – з дня, наступного за днем його опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта – прямих надходжень до державного бюджету не передбачається.

2. Кількість суб'єктів господарювання:

суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва з наявними виробничими лініями – 7 (станом на 27.09.2021)*;

суб'єктів господарювання мікро підприємництва з наявними виробничими лініями – 9 (станом на 27.09.2021)*.

* інформація щодо кількості суб'єктів господарювання згідно листа Державної податкової служби України від 27.09.2021 № 13197/5/9900.09-01-01-05.

Разом з цим, точну кількість суб'єктів господарювання, що підпадатимуть під дію регулювання акта, визначити неможливо, оскільки кількість суб'єктів господарювання постійно змінюється в залежності від терміну дії ліцензії та проведення атестації суб'єкта господарювання. Крім того, на кількість суб'єктів, на яких планується поширювати вимоги регуляторного акта, впливає такий показник як наявність у суб'єкта господарювання виробничих ліній (працюючих).

3. Обсяг коштів, які витратимуться суб'єктом господарювання у зв'язку із виконанням вимог акта: для одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва – 830 грн. на рік.

4. Кількість часу, який витратиметься суб'єктом господарювання у зв'язку із виконанням вимог акта: для одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва – низька, пов'язана із відправкою зразків.

5. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання і фізичних осіб – високий, оскільки повідомлення про оприлюднення законопроекту разом із аналізом регуляторного впливу та проектом регуляторного акта було розміщено на вебсайті Міністерства юстиції (<https://minjust.gov.ua>) у рубриці «Напрями діяльності» підрубрики «Регуляторна діяльність», у розділі «Повідомлення про оприлюднення регуляторних актів, що розроблені Міністерством юстиції».

6. Статистичні показники:

кількість суб'єктів господарювання, які мають ліцензії у сфері виробництва тютюнових виробів;

кількість суб'єктів господарювання, які фактично мають виробничі лінії та подали відповідні зразки за звітний період.

Додатковим показником результативності є кількість суб'єктів господарювання, яким анульовано ліцензії у зв'язку з рішенням суду про встановлення факту незаконного виробництва та обігу тютюнових виробів.

Після прийняття регуляторного акта він буде опублікований в офіційних друкованих виданнях та розміщений на сайті Верховної Ради України.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Аналіз результативності запровадження регуляторного акта буде проводитись центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику відповідно до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального», шляхом моніторингу рівня дотримання законодавства у сфері виробництва тютюнових виробів.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через рік після набрання чинності цим актом шляхом аналізу статистичних даних. Повторне відстеження результативності планується здійснити через два роки після набрання чинності регуляторним актом.

Періодичне відстеження результативності буде здійснюватися один раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності регуляторного акта.

Відстеження результативності регуляторного акта проводитиметься протягом усього терміну його дії шляхом:

аналізу статистичних даних;

розгляду пропозицій та зауважень до регуляторного акта.

У разі виявлення неврегульованих та проблемних питань, а також надходження пропозицій та зауважень щодо їх врегулювання буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін до законодавства.

Міністр юстиції України

Денис МАЛЮСЬКА

« ____ » _____ 2022 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення зміни до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (далі – проєкт Закону)

1. Мета

Метою прийняття Закону є закріплення обов'язку виробників тютюнових виробів надавати установі, уповноваженій Кабінетом Міністрів України на проведення криміналістичних експертиз щодо встановлення автентичності тютюнової продукції та ідентифікації обладнання, на якому вона виготовлена, інформацію про кількість виробничих ліній та зразки продукції з кожної виробничої лінії.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт Закону розроблено Міністерством юстиції України на виконання пункту 8 Плану заходів з реалізації Стратегії у сфері протидії незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів на період до 2021 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.01.2020 № 128-р (далі – План заходів з реалізації Стратегії), який прийнято з метою реалізації Стратегії у сфері протидії незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів на період до 2021 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.08.2017 № 570-р (далі – Стратегія).

Пунктом 8 Плану заходів з реалізації Стратегії передбачено встановлення на рівні закону обов'язку виробників тютюнових виробів надавати установі, уповноваженій Кабінетом Міністрів України на проведення криміналістичних експертиз щодо встановлення автентичності тютюнової продукції та ідентифікації обладнання, на якому вона виготовлена, інформацію про кількість виробничих ліній та зразки продукції з кожної виробничої лінії.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.03.2019 № 172-р «Про визначення державної експертної установи, відповідальної за проведення криміналістичних експертиз щодо встановлення автентичності тютюнової продукції та ідентифікації обладнання, на якому вона виготовлена» відповідальним за проведення таких криміналістичних експертиз визначено Київський науково-дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України (далі – КНДІСЕ).

Оскільки все обладнання для виробництва тютюнових виробів в обов'язковому порядку підлягає внесенню до Єдиного державного реєстру обладнання для промислового виробництва сигарет та цигарок, розпорядником якого є Державна податкова служба України, наявність у КНДІСЕ зразків із кожної виробничої лінії дозволить встановлювати, кому належить виробнича лінія, на якій виготовлено тютюнові вироби, що були предметом експертного дослідження. Окрім того, отримання зразків продукції з кожної виробничої лінії необхідно для проведення порівняльного дослідження з метою ідентифікації обладнання, на якому вона виготовлена, та встановлення автентичності тютюнових виробів.

Отримання інформації про кількість виробничих ліній, а також зразків тютюнової продукції з кожної із таких ліній спрямовано на скорочення обсягів нелегального виробництва тютюнових виробів на території України. Зокрема, проведення відповідних експертиз дозволить виявляти випадки виробництва на одному і тому ж обладнанні тютюнових виробів для легального та нелегального обігу, дасть розуміння того, які



сигарети, що перебувають у нелегальному обігу, виробляються на незареєстрованому обладнанні та/або на підпільних виробництвах, що стане імпульсом для розшуку, виявлення та ліквідації таких виробництв.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом Закону пропонується внести зміну до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального», доповнивши його новою статтею 2³ та закріпивши обов'язок виробників тютюнових виробів надавати установі, уповноваженій Кабінетом Міністрів України на проведення криміналістичних експертиз щодо встановлення автентичності тютюнової продукції та ідентифікації обладнання, на якому вона виготовлена, інформацію про кількість виробничих ліній та зразки продукції з кожної виробничої лінії.

Також проєктом Закону пропонується передбачити, що порядок надання такої інформації та зразків такої продукції буде встановлюватися центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Визначення Міністерства фінансів України відповідальним за підготовку порядку надання інформації про кількість виробничих ліній та зразків продукції з кожної виробничої лінії обумовлено його повноваженнями, передбаченими нормативно-правовими актами.

Так, частиною першою статті 3 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» передбачено, що міністерства, інші центральні органи виконавчої влади у своїй діяльності керуються Конституцією України, цим та іншими законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства України.

Пунктом 1, підпунктом 2 пункту 4 Положення про Міністерство фінансів України (далі – Мінфін), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 375, визначено, що Мінфін є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної фінансової політики та єдиної державної податкової, митної політики, державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового та митного законодавства. Мінфін відповідно до покладених на нього завдань розробляє проєкти законів та інших нормативно-правових актів з питань, що належать до його компетенції.

Органи, уповноважені здійснювати контроль за дотриманням вимог нормативно-правових актів, які регулюють питання виробництва та обігу тютюнових виробів, визначені в актах законодавства.

Пунктом 1 Положення про Державну податкову службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 227 (далі – Положення про ДПС), передбачено, що ДПС є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів і який реалізує державну податкову політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Основними завданнями ДПС, зокрема, є реалізація державної політики у сфері контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пального, державної політики з адміністрування єдиного внеску, внесення на розгляд Міністра фінансів пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у сфері контролю за виробництвом

та обігом спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пального.

ДПС відповідно до покладених на неї завдань здійснює заходи щодо запобігання та виявлення порушень вимог законодавства у сфері виробництва та обігу спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального, проводить роботу, пов'язану з боротьбою з незаконним виробництвом, переміщенням, обігом спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, пального та інших підакцизних товарів (продукції) (пункти 3, 4 Положення про ДПС).

4. Правові аспекти

Правовою підставою розроблення проєкту Закону є План заходів з реалізації Стратегії у сфері протидії незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів на період до 2021 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.01.2020 № 128-р (пункт 8).

Також, у цій сфері суспільних відносин діють: Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального», Стратегія у сфері протидії незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів на період до 2021 року, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.08.2017 № 570-р.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація Закону не потребуватиме додаткового фінансування з державного або місцевого бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт Закону не потребує проведення консультацій з громадськістю.

Проєкт Закону не стосується питання функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Проєкт Закону не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує погодження з Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Положення проєкту Закону за предметом правового регулювання не стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

У проєкті Закону відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

Проєкт Закону не містить положень, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, а також положень, які створюють підстави для дискримінації, та не потребує проведення антидискримінаційної експертизи.

Проєкт Закону з метою виявлення у ньому факторів, що сприяють або можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень, потребує розгляду Національним агентством з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

Проєкт Закону не потребує проведення громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертизи.

8. Прогноз результатів

Проект Закону містить положення регуляторного характеру. Прийняття Закону, проект якого пропонується, потребуватиме реалізації передбачених Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» процедур, у зв'язку з цим відповідно до порядку, визначеного цим Законом, 29.12.2021 повідомлення про оприлюднення законопроекту разом із аналізом регуляторного впливу та проектом Закону було розміщено на сайті Міністерства юстиції (<https://minjust.gov.ua>) у рубриці «Напрями діяльності» підрубрики «Регуляторна діяльність», у розділі «Повідомлення про оприлюднення регуляторних актів, що розроблені Міністерством юстиції» з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань. За результатами оприлюднення проекту Закону пропозицій та зауважень від фізичних та юридичних осіб не надійшло.

Реалізація акта забезпечить збір необхідної інформації щодо кількості виробничих ліній та зразків продукції з кожної виробничої лінії, що є в наявності у виробників тютюнових виробів, що сприятиме оперативному проведенню експертиз у цій сфері, та в свою чергу, позитивно відобразиться на сфері протидії незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів.

Проект Закону не матиме впливу на розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Реалізація акта матиме вплив на інтереси заінтересованих сторін.

№	Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
До пункту 8	Установа, уповноваже на Кабінетом Міністрів України на проведення криміналістичних експертиз щодо встановлення автентичності тютюнової продукції та ідентифікації обладнання (далі – Установа)	Отримання необхідної інформації (вихідних даних) для проведення кваліфікованих досліджень та формування відповідних інформаційних баз даних. Обмін досвідом та інформацією щодо виробництва тютюнових виробів з іншими суб'єктами судово-експертної діяльності, які залучаються до проведення експертиз	Реалізація Закону сприятиме отриманню інформації щодо виробничих ліній та зразків тютюнової продукції, а також обробці, систематизації та використанню відповідної інформації фахівцями Установи під час проведення судових експертиз (досліджень); забезпечить формування потужної бази даних щодо кількості виробничих ліній та зразків відповідної продукції, що є в наявності у виробників тютюнових виробів, сприятиме оперативному проведенню експертиз у цій сфері з урахуванням досвіду Установи, що позитивно відобразиться на строках проведення експертиз; підвищить рівень експертного забезпечення правосуддя
	Державні спеціалізовані установи, визначені статтею 7 Закону України «Про судову експертизу»	Можливість проведення судових експертиз (досліджень), використовуючи інформаційні бази даних Установи щодо відповідних виробничих ліній та зразків відповідної продукції	Залучення більш широкого кола державних спеціалізованих установ до проведення судових експертиз (досліджень) тютюнових виробів, можливість проведення таких експертиз як самостійно, використовуючи інформаційну базу Установи; оперативне проведення судових експертиз (досліджень) у цій сфері з урахуванням досвіду Установи

	Суб'єкти господарювання, які здійснюють виробництво тютюнових виробів	Підвищення якості продукції, створення ефективного конкурентного середовища	Дозволить забезпечити належну протидію нелегальному виробництву тютюнових виробів на території України; забезпечить відкритість діяльності виробників тютюнових виробів
	Суб'єкти призначення (замовлення) експертизи (дослідження)	Підвищення ефективності проведення експертиз (досліджень) щодо тютюнових виробів	Скорочення тривалості проведення експертиз (досліджень), що ефективно сприятиме дотриманню строків досудового розслідування
	Громадяни-споживачі тютюнових виробів	Зменшення шкідливого впливу на здоров'я споживачів тютюнових виробів шляхом зменшення обсягів незаконного виробництва та обігу незаконно виготовлених тютюнових виробів в Україні	Досягнення цілей охорони здоров'я завдяки обмеженню доступу споживачів до відносно дешевої та неякісної незаконно виготовленої тютюнової продукції

Міністр юстиції України

Денис МАЛЮСЬКА



Вих. № 17/196 від 12 листопада 2021 року

Міністерство юстиції України

01001, м. Київ, вул. Архітектора Городецького, 13
callcentre@minjust.gov.ua
themis@minjust.gov.ua

Українська Асоціація виробників тютюнових виробів «Укртютюн», що представляє інтереси чотирьох найбільших виробників тютюнових виробів на ринку України (ПрАТ «Філіп Морріс Україна», АТ «Джей Ті Інтернешнл Компані Україна», ПрАТ «АТ «Тютюнова компанія В.А.Т – Прилуки», ПЗП «Імперіал Тобако Юкрейн») за результатами розгляду листа Міністерства юстиції України від 8 жовтня 2021 року № 91091/11.4.2/33-21 (вх. № 17/242 від 8 жовтня 2021 року) повідомляє наступне.

1. Щодо даних, які підтверджують існування проблеми, що врегульовується у законопроекті та характеризують її масштаб, з наведенням значень цих даних (у цифровому вимірі)

За результатами дослідження KANTAR Україна¹, у травні 2021 року доля незаконної торгівлі сигаретами промислового виробництва досягла 15,9% від загального обсягу ринку, що є абсолютним рекордом за одинадцять років спостережень. При цьому, понад 51% нелегальних сигарет на внутрішньому ринку складає продукція без акцизних марок, маркована для продажу в магазинах безмитної торгівлі («For Duty Free Only») або для експорту в інші країни, яка вільно реалізується по всій країні поза межами таких магазинів (як стихійно, так і в стаціонарних точках продажу – кіосках, магазинах тощо). В свою чергу, 79% зазначеної продукції містить на упаковці відомості про те, що її виробником, начебто, є одне з декількох підприємств, що мають ліцензії на виробництво тютюнових виробів.

На сьогоднішній день, наскільки відомо Асоціації «Укртютюн», походження зазначених сигарет, обсяги яких на ринку в десятки (якщо не в сотні) разів перевищують потреби українських магазинів безмитної торгівлі, залишається невстановленим.

Крім того, близько 38% нелегальних сигарет на внутрішньому ринку складає підроблена продукція промислового виробництва (як правило, з підробленими акцизними марками).

¹ https://tns-ua.com/wp-content/uploads/2021/09/Kantar_AIT_May21_industry_media_ukr-part2.pdf

За підрахунками KANTAR Україна, у 2021 році в Україні буде реалізовано понад 7,2 млрд. шт. нелегальних сигарет, внаслідок чого державним і місцевими бюджетами буде недоотримано понад 13,2 млрд. грн. надходжень від сплати акцизного податку, ПДВ і 5%-го акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю тютюнових виробів (що більш ніж удвічі перевищує минулорічні показники – понад 3,3 млрд. штук незаконних сигарет і понад 5,26 млрд. грн. податкових недонаходжень до бюджетів).

Положення законопроекту спрямовані на забезпечення створення експертної бази зразків продукції з кожної легальної виробничої лінії, що надасть можливість під час проведення експертизи порівнювати зразки вилученої нелегальної продукції зі зразками з вищезазначеної бази та, у разі збігу певних характерних ознак, встановлювати факт виробництва вказаної нелегальної продукції на відповідній виробничій лінії.

За рахунок цього, положення законопроекту фактично унеможливають використання легального виробничого обладнання для виробництва необлікованих тютюнових виробів, потенційно призначених для нелегальної реалізації на внутрішньому та іноземних ринках.

2. Щодо аргументів (підстав) неможливості розв'язати проблему, на розв'язання якої спрямовано розроблення законопроекту, за допомогою ринкових механізмів чи діючих регуляторних актів

Проблему, на розв'язання якої спрямовано розроблення законопроекту, неможливо розв'язати за допомогою ринкових механізмів чи діючих регуляторних актів, оскільки вона обумовлена потенційною протиправною діяльністю суб'єктів господарювання, спрямованою на виробництво необлікованої продукції, ухилення від сплати податків та одержання незаконних прибутків із використанням прогалин у правовому регулюванні питань виробництва та обігу тютюнових виробів, а також у правовому регулюванні кримінального процесу.

Дослідження KANTAR Україна, що проводиться на регулярній основі вже 11 років, демонструє поступове зростання обсягів незаконної торгівлі сигаретами промислового виробництва. Зокрема, з 2016 року середньозважені річні обсяги зросли майже у 15 разів. При цьому, обсяги незаконної торгівлі сигаретами, маркованими для продажу в магазинах безмитної торгівлі, за цей час зросли майже з нуля до 7,6%, а підробленими сигаретами – майже з нуля до 5,1%. Протягом наведеного періоду правоохоронним і контролюючим органам не вдалося ліквідувати схеми з промислового виробництва відповідної продукції та її нелегального продажу на внутрішньому ринку із використанням інструментів, передбачених чинним законодавством. Експерти Асоціації «Укртютюн» прогнозують тенденцію до подальшого зростання обсягів незаконної торгівлі тютюновими виробами (та, зокрема, сигаретами промислового виробництва).

3. Щодо цілей державного регулювання, що мають бути безпосередньо пов'язані із розв'язанням проблеми, на яку спрямовано підготовка законопроекту

Безпосередньо пов'язаними із проблемою, на яку спрямовано підготовку законопроекту є цілі державного регулювання додаткових інструментів контролю за виробництвом та обігом тютюнових виробів, механізмів запобігання ухиленню від сплати акцизного та інших податків, механізмів детінізації економіки.

4. Щодо:

(а) інформації стосовно оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання, зокрема вигоди та витрати (сумарні) суб'єктів господарювання у зв'язку із прийняттям запропонованого законопроекту (при цьому, доцільно розглянути такі фактори як: вплив на продуктивність та конкурентоспроможність суб'єктів господарювання; вплив на інновації та розвиток; вплив на доступ до фінансів;

(б) інформації стосовно витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акту (згідно з додатком 2 до Методики);

(в) розрахунків сумарних витрат малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання (відповідно до додатку 4 до Методики)

В Асоціації «Укртютюн» відсутня база для розрахунків витрат або вигоди суб'єктів господарювання від прийняття законопроекту.

Витрати суб'єктів господарювання залежатимуть від кількості та стану (працює, простоє чи, наприклад, знаходиться в розібраному стані та очікує на утилізацію на момент відібрання зразків) виробничих ліній, а також від кількості зразків, які необхідно відбирати з кожної виробничої лінії.

За досвідом добровільного надання зразків сигарет компаніями-членами Асоціації «Укртютюн» державній експертній установі, відповідальній за проведення криміналістичних експертиз щодо встановлення автентичності тютюнової продукції та ідентифікації обладнання, на якому вона виготовлена, достатньою кількістю зразків є один блок (10 пачок) сигарет з кожної виробничої лінії на рік. Орієнтовна середня вартість пачки сигарет у 2022 році складатиме 65 грн. Орієнтовна середня вартість послуг доставки 10 пачок сигарет поштовим оператором або кур'єрською службою (в залежності від місцезнаходження відправника, обраного тарифу та інших обставин) складає 180 грн. Таким чином, орієнтовні витрати виробника сигарет на надання зразків продукції з однієї працюючої виробничої лінії складатимуть 830 грн. на рік.

Вигоди суб'єктів господарювання можуть бути пов'язані зі збільшенням обсягів виробництва продукції за рахунок зменшення обсягів виробництва (і, відповідно,

реалізації) нелегальних тютюнових виробів внаслідок унеможливлення їх промислового виробництва на легальному обладнанні.

За нашими оцінками, положення законопроекту не впливатимуть на продуктивність та конкурентоспроможність суб'єктів господарювання у тій частині, яка стосується провадження законної господарської діяльності. Натомість, положення законопроекту спрямовані на викриття суб'єктів господарювання, які поряд із легальною виробляють необліковану та потенційно призначену для нелегальної реалізації продукцію, чим порушують законодавство України та правила чесної конкуренції на ринку.

Положення законопроекту також не впливатимуть на інновації та розвиток, на доступ до фінансів.

5. Щодо оцінки ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акту

Асоціації «Укртютюн» не відомі зовнішні чинники, що можуть негативно впливати на дію положень законопроекту

6. Щодо прогнозних показників результативності дії законопроекту (у кількісному виразі), які безпосередньо характеризують результативність дії законопроекту та які підлягають контролю (відстеження результативності)

Вищезазначеними показниками результативності, на наш погляд, можуть бути:

(а) кількість експертиз, проведених із використанням експертної бази зразків продукції;

(б) кількість випадків застосування передбачених законодавством санкцій до суб'єктів господарювання та/або їх посадових осіб у разі, якщо експертним органом із використанням експертної бази зразків продукції було встановлено факт виробництва нелегальної продукції на легальних виробничих лініях.

Генеральний директор



Н.М. Фесюн

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проєкту Закону України «Про внесення зміни до Закону України «Про державне регулювання
виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів,
рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»

Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»	
Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта
Відсутня	<p style="text-align: center;">Стаття 2³. Надання інформації щодо виробництва тютюнових виробів</p> <p>Суб'єкт господарювання, який здійснює виробництво тютюнових виробів, зобов'язаний надавати установі, уповноваженій Кабінетом Міністрів України на проведення криміналістичних експертиз щодо встановлення автентичності тютюнової продукції та ідентифікації обладнання, на якому вона виготовлена, інформацію про кількість виробничих ліній та зразки продукції з кожної виробничої лінії в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.</p>

Міністр юстиції України

Денис МАЛЮСЬКА



СЕД АСКОД
Міністерство юстиції України
№ 17439/11.4.2/11-22 від 10.02.2022
Підписувач Малюська Денис Леонтійович
Сертифікат 3ED5083160DBCS9B04000000CA590500E36E2900
Дійсний з 16.09.2021 15:03:08 по 16.09.2022 15:03:08



**ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)**

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від 27.09 2021 р. № 13197/5/99-00-09-01-01-05 На № _____ від _____ 20__ р.

Міністерство юстиції України

Державна податкова служба України розглянула у межах компетенції лист Міністерства юстиції України від 09.09.2021 № 77047/11.4.1/11-21 (вх. № ДПС № 58782/5 від 10.09.2021) щодо надання інформації до законопроекту та надає наявну інформацією, згідно з додатком.

Додаток на 1 арк. в 1 прим.

В.о. директора Департаменту контролю
за підакцизними товарами

Ігор СІНГАЄВСЬКИЙ

Олександр Губа 281 30 13

К
Державна податкова служба України
13197/5/99-00-09-01-01-05 від 27.09.2021



Інформація щодо суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання
 законопроекту

№ п/п	Найменування платника податків	Ідентифікаційний код	кількість ліній по виробництву сигарет, цигарок, сигарил	в т.ч. сигаретних машин	Тип суб'єкта
1	ПрАТ "Імперіал Тобакко продакшн Україна"	20043260	22	22	великі
2	ПрАТ "ФІЛІП МОРРІС УКРАЇНА"	383231	15	15	великі
3	ПрАТ "А/Т тютюнова компанія " В.А.Т.- Прилуки"	14333202	13	15	великі
4	ПАТ "Джей Ті Інтернешнл Україна"	14372142	12	12	великі
5	ТОВ "Винниківська тютюнова фабрика"	37741731	11	11	великі
6	ТОВ "Юнайтед Табако"	40930346	7	7	середні
7	ТОВ "Марвел Інтернешнл Тобакко Груп"	40299515	6	6	середні
8	ТОВ "ДАНА - АС"	23645047	5	7	
9	ТОВ "ІМПЕРІЯ.ТАБАК.ЛТД"	42267033	2	2	мікро
10	ТОВ "ЕКСТО ХОЛДИНГ"	43806267	2	2	мікро
11	ТОВ "Глобал Табако Інтернешнл"	34040161	1	1	
12	ТОВ "УКРАЇНСЬКЕ ТЮТЮНОВЕ ВИРОБНИЦТВО"	41519237	1	3	
13	ТОВ "Л.Т.Ф."	42637641	1	1	мікро
14	ТОВ "КРЕМІНЬ ТАБАКО"	42883487	1	1	мікро
15	ТОВ "ПОТЕСТАС"	43430679	1	1	мікро
16	ТОВ "ТАБАКО ДІМ"	43873464	1	1	
17	УКРАЇНСЬКО - ПОЛЬСЬКЕ ТОВ "КАРАВЕЛЛА ЛТД"	24435926	0	0	мікро
18	ТОВ "КОМПАНІЯ "КАФРУН"	34349065	0	0	
19	ТОВ "КМВ"	35872859	0	0	мікро
20	ТОВ "Ферментаційний завод № 1"	39789769	0	1	середні
21	ТОВ "Султан Табак"	40267525	0	0	
22	ТОВ "Вікторія Ленд"	40314517	0	1	мікро
23	ТОВ "СЕРГУЛ КОМПАНІ"	40393503	0	0	мікро
24	ТОВ "БІГ БОСС"	40545512	0	0	мікро
25	ТОВ "Спектрум Європа"	40648122	0	0	
26	ТОВ "АМАРЕН"	41461455	0	0	мікро
27	ТОВ "НАШЕ ДІЛО ОК"	41756597	0	0	мікро
28	ТОВ "ФАЛЬКОН-ІЗМАЇЛ"	41769022	0	0	мікро
29	ТОВ "МАЗЗАДЖ"	42024867	0	0	
30	ТОВ "ВОРЛД ТРЕЙД ЮА"	42348328	0	0	мікро
31	ТОВ "ХАНІБАДЖЕР"	42480819	0	0	
32	ТОВ "НОВАТЕК ПРОДАКШН"	42492269	0	0	мікро
33	ТОВ "ПІВДЕННА ТЮТЮНОВА КОМПАНІЯ"	42960922	0	2	
34	ТОВ "ГОЛДЕН ТАБАК"	43056622	0	0	мікро
35	ТОВ "ІНТЕР ТОБАКО"	43168582	0	0	мікро
36	ТОВ "МАРШАЛЛ ФАЙНЕСТ ТОБАККО ЮКРЕЙН"	43264239	0	0	мікро
37	ТОВ "ЕКО ГРІН ПАУЕР УКРАЇНА"	43707012	0	0	
38	ТОВ "ВІРДЖІНІЯ-ТЕХНО"	43730366	0	0	мікро
39	ТОВ "ФЕРМЕНТАЦІЙНИЙ ЗАВОД "ТОБАКО"	43866504	0	0	
40	ТОВ «ВИРОБНИЧО-ТОРГОВЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГЛОБАЛ УКРАЇНА»	43875571	0	0	мікро
41	ТОВ "ІМПЕРІАЛ ГОЛД ТОБАККО"	43926573	0	0	
ВСЬОГО			101	111	

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший заступник Міністра

_____ **Євгеній ГОРОВЕЦЬ**

___ грудня 2021 року

**Зміни
до Плану Міністерства юстиції
з підготовки проєктів регуляторних актів на 2021 рік**

№ п/п	Назва проєкту регуляторного акта	Обґрунтування необхідності прийняття регуляторного акта	Структурний підрозділ апарату Міністерства юстиції, що розроблятиме регуляторний акт	Строк розроблення проєкту регуляторного акта
1	2	3	4	5
9.	Проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»	На виконання пункту 8 Плану заходів з реалізації Стратегії у сфері протидії незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів на період до 2021 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.01.2020 № 128-р, з метою закріплення обов'язку виробників тютюнових виробів надавати установі, уповноваженій Кабінетом Міністрів України на проведення криміналістичних експертиз щодо встановлення автентичності тютюнової	Директорат правосуддя та кримінальної юстиції	грудень



СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 8658-11.4.2-21 від 29.12.2021

Підписувач Горовець Євгеній Миколайович

Сертифікат [3ED5083160DBC59B0400000005E050062F93100](#)

Дійсний з 28.09.2021 22:29:15 по 28.09.2022 22:29:15

		продукції та ідентифікації обладнання, на якому вона виготовлена, інформацію про кількість виробничих ліній та зразки продукції з кожної виробничої лінії.		
--	--	--	--	--

29.12.2021 ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ОПРИЛЮДНЕННЯ ПРОЄКТУ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИРОБНИЦТВА І ОБІГУ СПИРТУ ЕТИЛОВОГО, КОНЬЯЧНОГО І ПЛОДОВОГО, АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ, ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ, РІДИН, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ЕЛЕКТРОННИХ СИГАРЕТАХ, ТА ПАЛЬНОГО»

Напрями діяльності / Регуляторна діяльність / Повідомлення про оприлюднення регуляторних актів, що розроблені Міністерством юстиції

Відповідно до статті 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Міністерство юстиції України повідомляє про оприлюднення на офіційному вебсайті Міністерства юстиції України проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (далі – проєкт Закону) з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань до нього.

Проєкт Закону розроблено Міністерством юстиції України на виконання пункту 8 Плану заходів з реалізації Стратегії у сфері протидії незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів на період до 2021 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.01.2020 № 128-р (далі – План заходів з реалізації Стратегії), який прийнято з метою реалізації Стратегії у сфері протидії незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів на період до 2021 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.08.2017 № 570-р.

Проєкт Закону оприлюднений на офіційній вебсторінці Міністерства юстиції України в мережі Інтернет (<https://minjust.gov.ua>) у рубриці «Напрями діяльності» підрубриці «Регуляторна діяльність» у розділі «Повідомлення про оприлюднення регуляторних актів, що розроблені Міністерством юстиції».

З метою налагодження всебічного громадського обговорення, зауваження і пропозиції стосовно змісту проєкту Закону, просимо надавати протягом місяця з дня оприлюднення на офіційній вебсторінці Міністерства юстиції України у письмовій та електронній формі за такими адресами:

Міністерство юстиції України
01001, м. Київ, вул. Городецького, 13

Адреса електронної пошти: k.bakaieva@minjust.gov.ua

Проєкт Закону на 1 арк.
Пояснювальна записка на 4 арк.
Порівняльна таблиця на 1 арк.
Аналіз регуляторного впливу на 15 арк.